

MINIMUM KÖVETELMÉNY - 7. ÉVFOLYAM

ETIKA

A tanuló

- megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.
- érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
- képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.
- képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
- tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.

MAGYAR IRODALOM

I. Korok és portrék

A, A középkor

- A tanuló felismer jellemző témákat, motívumokat az olvasott szövegekben.

B, Reneszánsz, humanizmus, reformáció

- A tanuló képes a korszakban keletkezett irodalmi művek olvasására, értelmezésére.

C, Irodalmunk a 17–18. században

A tanuló

- ismeri a levél műfajának jellemzőit.
- képes a korszakban keletkezett irodalmi művek olvasására, értelmezésére.

D-E) A klasszicizmus és a romantika irodalma

A tanuló

- jellemző műveken felismeri a legjellemzőbb romantikus jegyeket, vonásokat.
- az önálló ismeretszerzés többféle módszerével (pl.: internet, elektronikus könyvtár) is gyűjt információkat.
- felismer érzelmi tartalmakat.
- képes legalább egy-egy versszaknyi memoriter előadására Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez, Kölcsey: Himnusz; Vörösmarty: Szózat; Petőfi: Nemzeti dal című művekből.
- egy Mikszáth-regényben képes a szereplők jellemzésére.
- kispikái alkotásokban azonosítja az irodalom nagy témáit, pl. család, iskola, gyerekek és felnőttek.

II. Magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény – Csukás István Vakáció a halott utcában

A tanuló részt vesz az olvasmány közös feldolgozásában.

MAGYAR NYELV

A tanuló

1. Beszédkészség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

- képes kifejező, a beszéd zenei eszközeit, a nem verbális jeleket a beszédhelyzetnek megfelelően használó megnyilatkozásra.
- képes beszélgetésben való részvételre.
- ismeri a közlési kommunikáció iskolai helyzetait és műfajait: megbeszélés, hozzászólás, rövid alkalmi beszéd, köszöntés.

2. Olvasás, szövegértés

- képes megismert szövegfeldolgozási módok gyakorlására, újabb technikák elsajátítására.

3. Írás, fogalmazás

- képes a kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú rövidebb szövegek írására.

4. Helyesírás

- ismeri az írásjelek, a szöveg központosításának legfontosabb szabályait egyszerű mondatok esetében.

5. A nyelv szerkezete és jelentése

- képes szóösszetétel, alapszó, szókapcsolat megkülönböztetésére.
- ismeri a mondat nyelvi funkcióját, felépítését, szerkezetét; a mondatfajták szövegszervező erejét.
- ismeri az egyszerű mondatok elemzésének algoritmusát.
- felismeri a főbb mondatrészeket (alany, állítmány, tárgy, határozók [időhatározó, helyhatározó, módhatározó, okhatározó, eszközhatározó]), jelző [minőségjelző, birtokos jelző, mennyiségjelző].
- össze tudja foglalni a szöveg tartalmát.
- képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni.
- ismeri és törekszik a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatára.
- alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, illetve mondatrészek közötti írásjeleket.

TÖRTÉNELEM

<u>Tematikus egység</u>	<u>Fejlesztési követelmények</u>	<u>Fogalmak, adatok</u>
1. A nemzetállamok kora és a gazdasági élet új jelenségei	információk gyűjtése lexikonokból, az internetről vagy könyvtári kutatással	demokrácia, polgárháború, nemzetállam, szabad verseny, monopólium
2. Önkényuralom és kiegyezés. A dualizmus kora Magyarországon		- passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, dualizmus - Deák Ferenc, I. Ferenc József - Osztrák-Magyar Monarchia, Budapest

		- 1867 (a kiegyezés), 1896 (a millenniumi ünnepek)
3. A nagyhatalmak versengése és az első világháború	- a történelmi tér időbeli változásai	- villámháború, állóháború - 1914. június 28. (a világháború kirobbanása), 1914-1918 (az első világháború)
4. Európa és a világ a két világháború között	- ismeretek szerzése a békekötés dokumentumaiból - az első világháború utáni békék történelmi következményei, és az abból eredő újabb konfliktusok felismerése	- békediktátum, személyi kultusz, fasizmus, kizsákmányolás, gazdasági válság - Sztálin, Hitler - 1918. november 11 (az első világháború vége), 1929-1933 (a nagy gazdasági világválság)
5. Magyarország a két világháború között		- ösztönzés forradalom, kormányzó, revízió - Horthy Miklós - Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia - 1920. június 4. (Trianon)
6. A második világháború - írásos források, eredeti fotók és dokumentumfilmek feldolgozása	- Fegyverek, katonai eszközök és felszerelések bemutatása	- totális háború, holokauszt - 1939. szeptember 1. (a második világháború kirobbanása), 1945. április (a háború vége Magyarországon), 1945. május 9. (Európában befejeződik a háború), 1945. szeptember 2. (Japán kapitulációja)

FÖLDRAJZ

Tájékozódás a földrajzi térben:

- A tanuló ismerje a térkép fogalmát, térkép típusait, tájékozódjon különböző típusú és tartalmú térképeken. Ismerje az égtájakat.

Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza:

- Ismerje a hazai településtípusokat tudja meghatározni a saját településének típusát, földrajzi elhelyezkedését, természeti és kulturális értékeit.
- Ismerje lakókörnyezete

Magyarország földrajza:

- Tudja Magyarországot elhelyezni a Földön és Európában.
- Tudja bemutatni a gazdaság ágazatait: mezőgazdaság, ipar, szolgáltatás.
- Ismerje és térképen tudja megmutatni Magyarország nagy tájait.
- Röviden tudja bemutatni a magyarországi nagy tájak természetföldrajzi jellemzőit és a gazdaságban betöltött szerepét.
- Tudja röviden bemutatni fővárosunkat, Budapest.
- Tudja elmondani, hogy milyen módon tud környezettudatosan élni, hogy tudja védeni saját környezetét.

Topográfiai fogalmak:

Magyarország: Balaton, Duna, Dunántúl, Kárpát-medence, , Tisza, Tisza-tó, Velencei-tó,

Alföld: Tiszántúl, Duna–Tisza-köze, Mezőföld, Hortobágy, Hortobágyi N. P., Debrecen, Hajdú-Bihar vármegye

Kisalföld: Győri-medence, Fertő-Hanság N. P., Győr,

Alpokalja: Kőszegi-hg, Soproni-hg., Kőszeg, Sopron,

Dunántúli-dombság, Zalai-dombság, Somogyi-dombság, Mecsek, Baranyai-dombság, Pécs, Siófok,

Dunántúli-középhegység: Badacsony, Bakony, Balaton-felvidéki N. P., Velencei-hg., Balatonfüred, Keszthely,

Északi-középhegység: Aggteleki-karszt, Börzsöny, Bükk, Cserhát, Kékes, Mátra, Zempléni-hg., Aggteleki N. P., Bükki N. P., Eger, Miskolc,

Budapest

FIZIKA

Jelek, mértékegységek:

A mérés
Energia
Energiaforrások, -igények
Energiafogyasztás környezeti hatásai
Mozgások
Lendület
Víz és Levegő

Jelenségek:

A tömeg, hossz mérése, a sűrűség
Az idő mérése
A hőmérséklet mérése
Testek mozgása, sebesség, gyorsulás
Erő fajták
Ütközés utáni alakváltozás vizsgálata
Kör –és forgómozgás
Ingamozgás, Egyensúlyi helyzetek
Munkavégzés, egyszerű gépek

Fogalmak, törvények:

Energia, energia fajták
Pálya, út, sebesség, gyorsulás
Testek mozgása,
Tehetlenség törvénye (Newton I.)
Newton II. , III. törvénye

Feladatok:

Idő mérése, mennyiségi átváltások
Sebesség, gyorsulás kiszámítása
Munka kiszámítása
Lendület kiszámítása

BIOLÓGIA

Ismerje fel a tanuló a tanult élőlényeket kép, vagy rajz alapján és tudja legjellemzőbb tulajdonságait.
Tudja a tanult élőlényeket az élőhelyüknek megfelelő kontinensen elhelyezni.

Tudjon minden tanult életközösségben legalább egy táplálékláncot készíteni.
Ismerje a nevezetes szélességi köröket és az általuk határolt éghajlati öveket.
Tudjon különbséget tenni az éghajlati övek és éghajlati területek között, és jellemezni azokat.
Legyen tisztában az alapvető környezetvédelmi fogalmakkal és a környezetszennyezés megelőzésének módjaival.

KÉMIA

Tudja az első 20 elem vegyjelét és nevét.
Értse a következő fogalmakat, tudjon példákat mondani rájuk: fizikai változás, kémiai reakció, egyesülés, bomlás, exoterm és endoterm folyamat.
Ismerje az égés fogalmát, fajtáit, tudja felsorolni az égés feltételeit.
Ismerjék néhány keverék szétválasztási módszereit.
Tudják értelmezni az oldószer, oldott anyag, oldat kifejezéseket.
Legyen tisztában a levegő összetételével, a levegőszennyezés okaival és következményeivel.
Egyszerűbb kísérleteket tudjon felidézni, a megfigyeléseket, magyarázatokat tudja elmondani. (pl.: magnézium-szalag égetése, cukor hevítése stb.)
Ismerje az anyagmennyiség mértékegységét, a molt, tudjon mólnyi mennyiségeket számolni.
Legyen tisztában az atom felépítésével, ismerje az elemi részecskék jelét, töltését, tömegét. A periódusos rendszerből tudja megállapítani a rendszámot, a protonok és elektronok számát, az elektronburok szerkezetét.
A tanult elemmolekulák és vegyületmolekulák összegképleteit.
Elemmolekulák (hidrogén-, oxigén-, klór-, nitrogén molekula)
Vegyület molekulák (víz, szén-dioxid, hidrogén-klorid, ammónia)
Legyen tisztában azzal hogyan keletkeznek atomokból pozitív, illetve negatív ionok.

VIZUÁLIS KULTÚRA

- A Monge-féle vetületi ábrázolás ismerete
- Horizontvonal, nézőpont megválasztása adott képen
- Színtani alapismeretek
- Fontosabb színkontrasztok ismerete

MATEMATIKA

A gyakorlati élethez kapcsolódó szöveges feladatok segítik a gazdasági nevelést, a környezettudatos életvitelt, az egészséges életmód kialakítását. A mindennapi élet és a matematika (korosztálynak megfelelő) állításainak igaz vagy hamis voltát el kell tudni dönteni. A geometriai ismeretek elsajátítása közben a tanulók térszemlélete fejlődik.

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján, skatulyaelv
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Gráfokkal megadott kapcsolatok ábráinak megismerése

2. Számelmélet, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrend helyes alkalmazása.

- Oszthatósági szabályok (4,25,6,8)
- Prím és összetett számok fogalma
- Hatványozás
- Számok normálalakja
- Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös meghatározása
- Algebrai kifejezések (összevonás, behelyettesítés, kiemelés, zárójelfelbontás)
- Egyszerű egyenletek, egyenlőségek megoldása mérlegelv segítségével
- Arányos osztás, fordított arányosság megoldása.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- -Oszthatósági szabályok (4,25,6,8)

3. Függvények

- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.
- Hozzárendelési szabály felismerése
- Egyenes és fordított arányosság ábrázolása, grafikonjának felismerése
- Hasáb felszíne és térfogata

4. Geometria

- Tengelyes és középpontos tükörkép szerkesztése.
- Szimmetrikus négyszögek tulajdonságai
- Háromszögek nevezetes vonalai
- Háromszög és nevezetes négyszögek terület számítása

5. Statisztika, valószínűség

- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

DIGITÁLIS KULTÚRA

- Tudjon bejelentkezni az iskolai hálózatba.
- Munkáját tudja menteni, megnyitni.
- Képes legyen adott formátumú szöveg létrehozására, kép beillesztésére.
- A használt programozási környezetben tudja az alapelemeket alkalmazni.
- Legyen képes tanári segítséggel táblázat létrehozására, tudja a kapott eredményeket értelmezni.
- Legyen tájékozott az internetes levelezés kérdéseiben, ismerje a tanuláshoz használható internetes alkalmazásokat, tudja őket alkalmazni.
- Ismerje az internetes etikettet

ANGOL NYELV

Szókincs

- A tanuló ismerje az alább felsorolt témakörök szóanyagát:
 - Egy város bemutatására szolgáló szavak: helyek, épületek, látnivalók
 - Az útbaigazításhoz szükséges szavak, kifejezések
 - Vonzatos igék
 - Betegségek, problémák, bajok

- Az igék 3. alakja (Past Participle)
- Anyagok
- A ruházat leírásának szavai
- Igék +elöljárószavak
- A számítógép részei
- A tanuló értse meg kb. 450 lexikai egységet, és ebből tudjon használni 350-400 szót, illetve kifejezést.

Nyelvtani ismeretek

- határozott és határozatlan névelő használat helynevekkel
- határozatlan névmások: somebody, everybody, anybody, something stb.
- a befejezett jelen idő ismerete, használata (ever, never, just, for/since)
- Módbéli segédigés szerkezetek használata: should/shouldn't, must/mustn't, have to/don't have to
- used to – múltbéli szokás kifejezése
- Az egyszerű múlt idő és a befejezett jelen idő helyes használata és megkülönböztetése
- A névmások és birtokos melléknevek használata
- Kötőszavak: and, or, but, because
- Időhatározók
- Igék folyamatos alak nélkül (stative verbs)
- A tanuló használja helyesen a határozott és határozatlan névelőket.
- Ismerje és használja helyesen a különböző névmásokat.
- Ismerje a befejezett jelen időt, néhány alapige 3. alakját.
- Tudja a módbéli segédigéket használni.
- Használni a 'used to' szerkezetet múltbéli szokás kifejezésére.
- Értse az egyszerű múlt idő és a befejezett jelen idő közti különbséget.
- Tudja helyesen használni a folyamatos alak nélküli igéket (pl.: think, want stb.)

Beszédképesség

A tanuló tud

- a tanult szavakkal, nyelvtani szerkezetekkel megfogalmazott kérdésekre válaszolni,
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni,
- kérdéseket feltenni,
- megértési probléma esetén segítséget kérni,
- egyszerű párbeszédben részt venni (ruhavásárlás, javaslat fogalmazása, javaslat elfogadása vagy visszautasítása)
- útbaigazítást kérni és adni,
- beszélni az élményeiről, tapasztalatairól,
- iskolai szabályokról beszélni,
- múltbéli szokásait bemutatni,
- problémáiról beszélni, tanácsot adni,
- 4-5 mondatban beszélni egy képről a megfelelő szerkezeteket, elöljárószavakat használva.

Hallott szöveg értése

A tanuló képes

- követni a tanár idegen nyelvű óravezetését,
- rövid, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megérteni,
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövidebb szövegből információt kiszűrni, lényegét megérteni,
- a tanult témákhoz kapcsolódó beszédet megérteni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló tudjon

- érthetően felolvasni néhány ismeretlen szót is tartalmazó, rövidebb szöveget,
- ismeretlen szavakat is tartalmazó, rövidebb szöveghez kapcsolódó szövegértési feladatok megoldására,
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálni, lényegét megérteni.

Íráskészség

A tanuló képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leírni,
- néhány tanult témakörrel kapcsolatosan legyen képes rövid, egyszerű mondatokból álló szöveget alkotni,
- képi stimulus alapján néhány mondatot írni.

NÉMET NYELV

- Szókincs: A tanuló értsen meg kb. 450 lexikai egységet, és ebből tudjon használni 350-400 szót, illetve kifejezést.
- Halláskészség: Tudja követni a tanár idegen nyelvű óravezetését, értsen meg rövidebb kérdéseket, információkat. Hallott rövid szövegekből értsen meg fontos információkat.
- Olvasáskészség: Legyen képes kevés ismeretlen szót tartalmazó olvasott szöveghez kapcsolódó egyszerűbb feladatok megoldására.
- Íráskészség: Egyszerűbb nyelvtani és kommunikatív feladatokat tudjon írásban önállóan megoldani (bizonyos hibaszázalék megengedett). A tanult témakörökről tudjon írásban rövid szöveget alkotni. Legyen képes képi stimulus alapján néhány egyszerű mondatot alkotni.
- Beszédkészség: Mindennapi beszédhelyzetekben (bevásárlás, útbaigazítás) tudja kifejezni magát, tudjon egyszerű információt kérni és adni.
- A kerettanterv javasolt témakörei közül tudjon röviden beszélni a következő témákról:
 - Saját magam, család, rokonok, barátok
 - Iskola
 - Étkezés
 - Szabadidő, szórakozás
- Legyen képes a tanult témakörökben néhány egyszerű szituáció eljátszására partnerével.
- Ismerje a személyleírás egyszerűbb nyelvi kifejezőeszközeit.
- Beszédszándékok: Kérés, udvarias felszólítás, érdeklődés hogylétről, véleménynyilvánítás, javaslattétel nyelvi kifejezőeszközei.
- Fogalomkörök: Ismerjen néhány – gyakrabban használatos – visszaható igét. Az elváló ígekötős igék használata.

- Ismerjen néhány földrajzi helymeghatározást (ország- és városnevek előljárószóval).
- Ismerje a fokozott melléknevek nem rendhagyó alakjainak képzését. Tudja használni az *azes gibt* szerkezetet. Értse meg a *man* általános alany használatának lényegét.

TESTNEVELÉS

Természetes és nem természetes mozgásformák:

- Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása. Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete. A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Sportjátékok:

- Gazdagabb sportjáték-technikai és –taktikai készlet. Jártasság néhány taktikai információ, helyzet megoldásában. A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása. A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése. A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása. Konfliktusok, sportszerűtlenségek esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kulturált kifejezése. Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok:

- Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása. Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően. Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben. Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása. A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok:

- A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban. Talajon és a választott tornaszeren növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat összeállításban. A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon. Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben űzhető sportok:

11

- A helyben választott rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat és fellelhető erősebb motiváció némelyik területen. A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra

hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában. A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdőfeladatok:

- A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal. Állasküzdelemben jártasság. A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

- A természet törvényeinek ismerete, gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.
- Az információátvitel és továbbítás eszközeinek használata.
- A munkavégzéshez szükséges anyagok, az átalakításhoz szükséges szerszámok és gépek kiválasztása, balesetmentes és szakszerű használata.
- Mérés milliméter pontossággal. Egyszerű műszaki rajzok készítése.
- Tárgyak felismerése vetületek alapján. A makett és a modell szerepe.
- Logikai áramkörök értelmezése.
- A biztonságos közlekedés alkalmazása. A kerékpáros közlekedés szabályai. A közlekedési helyzetek helyes megítélése, a veszélyhelyzetek gyors felismerés és elhárítása.
- Az egészséges életmód ismeretei. Ismerje az egészséges táplálkozás szabályait.
- Egyszerű háztartási munkák gyakorlati végzése.
- Családi gazdálkodás összefüggései.
- A fenntartható fejlődés problémájának megismerése.
- Tudja az egészséget fenyegető veszélyeket elkerülni, különös tekintettel a dohányzás, az alkohol és a kábítószer-fogyasztás veszélyeire.